

BIULETYN

285

6.01.1996 r.

Solidarność

NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" ZIEMIA RADOMSKA

REFERENDUM 18 LUTEGO POWSZECHNE UWŁASZCZENIE - TAK

Prof. BIELA w Radomiu

Za kilka tygodni, 18 lutego czeka nas referendum w/s uwłaszczenia powszechnego. Od tego czy odpowiemy tak i jak licznie weźmiemy udział w referendum zależy czy do powszechnego uwłaszczenia obywateli dojdzie.

Problem w tym, że w zasadzie poza «Solidarnością», idea powszechnego uwłaszczenia nie została w szerszym kręsie społeczeństwu przedstawiona.

Aby uzupełnić tę lukę, Zarząd Regionu NSZZ „S” Ziemia Radomska zaprosił do Radomia prof. ADAMA BIEŁĘ - współautora programu powszechnego uwłaszczenia.

W piątek, 5 stycznia, podczas blisko trzygodzinnego spotkania z mieszkańcami województwa radomskiego, prof. Biela przedstawił w ogólnym zarysie założenia programu, a także w kontekście bieżących możliwości politycznych i gospodarczych.

Na spotkanie z dziekanem Wydziału Nauk Społecznych KUL-u przybyli również przedstawiciele władz, m.in. wojewoda Zbigniew Kuźmiuk, marszałek Wojewódzkiego Sejmiku Samorządowego, wiceprezydent Ryszard Fałek.

Podstawowym celem wykładu prof. Bieli było, aby każdy obywatel mógł świadomie odpowiedzieć „tak”, na podstawowe pytanie w referendum 18 lutego - czy opinasz się za powszechnym uwłaszczeniem obywateli. W wykładzie prof. Biela, przedstawiając w kolejnych Biuletynach poszczególne zagadnienia z wykładu, będziemy chcieli pomóc w podjęciu, właśnie świadomie, tej ważnej decyzji.

redakcja

KALENDARZ '96

Jeszcze można kupić w ZR Kalendarz NSZZ „Solidarność” na 1996 rok.

***REFERENDUM UWŁASZCZENIOWE +
REFERENDUM W/S ROZDYSPONOWANIA
MAJĄTKU PAŃSTWOWEGO*.**

Członkowie komisji obwodowych losowani

W związku z mającymi się odbyć 18 lutego 1996r. referendum: jednym dotyczącym powszechnego uwłaszczenia i drugim - rozdysponowania majątku państwowego, Państwowa Komisja Wyborcza powołała wojewódzkie komisje i zdecydowała, że członkowie obwodowych komisji będą wyłaniani w drodze losowania.

Sposób zgłaszania kandydatów do składów obwodowych komisji do spraw referendum oraz trybu powoływania tych komisji - na podstawie UCHWAŁY PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ z dnia 29 grudnia 1995r.

Kandydatów do składów komisji mogą zgłaszać osoby uprawnione do udziału w referendum oraz partie, organizacje polityczne i organizacje społeczne między 35 a 28 dniem przed dniem referendum,

Osobami uprawnionymi do udziału w referendum są obywatele polscy posiadający prawo wybierania do Sejmu, tj. osoby, które posiadają obywatelstwo polskie i w dniu referendum mają ukończone 18 lat, nie są pozbawione praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu, nie są pozbawione praw wyborczych orzeczeniem Trybunału Stanu, nie są ubezwłasnowolnione całkowicie lub częściowo prawomocnym orzeczeniem sądu z powodu choroby psychicznej lub niedorozwoju umysłowego,

SPOSÓB ZGŁASZANIA KANDYDATÓW

Zgłoszenia kandydatów dokonuje się na kartkach koloru białego; każdego kandydata zgłasza się na odrębnej kartce.

Zgłoszenie powinno zawierać adnotację: „Zgłoszenie kandydata do obwodowych komisji do spraw referendum w gminie (mieście), w referendum zarządzonym na dzieńr.

W zgłoszeniu podaje się:

1/ imię i nazwisko, wiek, adres zamieszkania, serię i numer dowodu osobistego osoby dokonującej zgłoszenia, a gdy zgłoszenia dokonuje partia albo organizacja polityczna bądź społeczna - także jej nazwę i adres, potwierdzone podpisem zgłaszającego,;

2/ imię i nazwisko, wiek, adres zamieszkania, serię i numer dowodu osobistego zgłaszanego kandydata;

3/ oświadczenie kandydata, potwierdzone jego podpisem, że jest uprawniony do udziału w referendum i wyraża zgodę na kandydowanie do składu komisji.

Zgłoszenia kandydatów wrzuca się do urny opatrzonej napisem: „Kandydaci do obwodowych komisji do spraw referendum, ustawionej przez zarząd gminy w dostępnym pomieszczeniu w urzędzie gminy, w godzinach pracy urzędu. Zgłoszenia kandydatów dokonywane w inny sposób są nieważne.

LOSOWANIE

Losowanie składów komisji spośród zgłoszonych kandydatów przeprowadza zarząd gminy publicznie, najpóźniej w 21 dniu przed dniem referendum.

Losują członkowie zarządu gminy, wyjmując z urny pojedynczo zgłoszenia kandydatów. Losowania dokonuje się oddzielnie dla każdej komisji w kolejności obwodów głosowania. Przebieg losowania zostaje zapisany w protokole.

Po wypełnieniu składów wszystkich komisji obwodowych, odbywa się losowanie listy rezerwowej (5-10 procent).

Gdyby liczba zgłoszonych kandydatów była niewystarczająca, wówczas powołania kandydatów w brakującej liczbie dokonuje zarząd gminy.

Składy komisji zarząd gminy podaje niezwłocznie do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty.

Pamiętaj, że w lutym odbędzie się referendum w sprawie uwłaszczenia. Pytanie brzmi: **Czy jesteś za przeprowadzeniem uwłaszczenia?** Dlatego ten problem zaczął budzić tyle emocji i niepokój wśród polityków. Obecnie to oni w większości wypowiadają się na ten temat. Według mnie zależy im na zachowaniu obecnego stanu.

Solidarność od dawna domagała się prywatyzacji majątku państwowego w sposób uporządkowany, czytelny, bez naruszeń prawa. Opinia naszego Związku w stosunku do transformacji systemu gospodarczego jest negatywna, dlatego że wyżej wymienione wymogi nie są przestrzegane. Wraz ze zmianą ustroju, przy przejściu do demokracji nie nastąpiło upodmiotowienie pracownika.

W mojej ocenie nastąpiło nawet zepchnięcie go na plan dalszy w świetle problemów zaistniałych w procesie transformacji.

Uwłaszczenie, które przygotowała „Solidarność” przeciwdziała tym wszystkim negatywnym skutkom. Uwłaszczenie musi poprzedzić przyjęcie ustawy o „Skarbie Państwa. te ustawy są przygotowywane. Tezy uwłaszczeniowe mówią o podziale majątku państwowego między sześć funduszy. Jeżeli wszystkie problemy związane z uwłaszczeniem zostaną rozwiązane to obywatele Polski będą dysponowali tytułem własności majątku i to oni będą mieli wpływ na to, jaka będzie gospodarka i kształt naszego państwa. Dotychczas politykom wydaje się, że tylko oni wiedza co nam jest potrzebne. Referendum rozstrzygnie tylko pierwszy problem, ale najważniejszy. Społeczeństwo przyzna sobie rację jako większość, która powinna decydować, jak przystało na kraj demokratyczny o rodzaju gospodarki narodowej i strukturze majątkowej lub przyzna rację politykom a i wtedy tytuł własności w stosunku do gospodarki.

Mirosław Karza - członek Prezydium KK
/„Biuletyn KK nr 40

Powszechne uwłaszczenie

- lekcja I

Przedstawiona przez „S” koncepcja uwłaszczenia kłada, iż przedmiotem powszechnej prywatyzacji miały być poszczególne składniki mienia państwowego i nie-które składniki mienia komunalnego, których wycenę

prowadziliby odpowiednio przeszkoleni eksperci Skarbu Państwa (zorganizowanie wyceny i kontrola jej prawidłowości) oraz służby ekonomiczne przedsiębiorstw (stalenie wartości odtworzeniowej lub rynkowej poszczególnych składników mienia). W powszechnym uwłaszczeniu uczestniczyć mieliby wszyscy obywatele Polski urodzeni przed lub w dniu wejścia w życie ustawy uwłaszczeniowej zamieszkujący na stałe w Polsce co najmniej od 12 lat.

Kapitał uwłaszczeniowy, czyli mienie Skarbu Państwa przeznaczone do uwłaszczenia, dostępny byłby za tzw. bony uwłaszczeniowe o nominałach np. 1000 zł, 2000 zł, 5000 zł i 10000 zł (w nowych złotych).

Przyjmując kapitał uwłaszczeniowy za 100 procent, 10 procent zostałoby przeznaczony na fundusz bezpośredniego uwłaszczenia obywateli, 4 procent na obsługę uwłaszczenia. Pozostałe 46 procent wycenionego majątku skierowanoby na fundusze celowe: ubezpieczeń społecznych - 9 procent, kredytów inwestycyjnych - 10 procent, reprivatyzacji - 8 procent, badań innowacyjnych i 4 procent na fundusz ekologiczny.

Zatem, obywatel objęty uwłaszczeniem stałby się właścicielem części majątku państwowego, w postaci bonu uwłaszczeniowego bądź akcji, stanowiących równowartość należnego mu majątku.

Bony uwłaszczeniowe dawałyby - według projektu „S” - m.in.:

- *możliwość nabycia na własność mieszkań (komunalnych, zakładowych i lokatorskich spółdzielczych) bądź użytków rolnych, działek rekreacyjnych i budowlanych;
- *możliwość zakupu za bony uwłaszczeniowe akcji przedsiębiorstw produkcyjnych, handlowych i usługowych, akcji banków;
- *możliwość ulokowania swoich bonów uwłaszczeniowych w specjalnym funduszu emerytalnym zapewniającym obywatelowi w przyszłości większe świadczenia emerytalne;
- *bezpośredni udział obywatela w życiu gospodarczym kraju poprzez lokatę swojego kapitału w określonym przez siebie sektorze gospodarki.

UWŁASZCZENIE - świadoma decyzja Polaków

/Na pytania Adama Kruczka na łamach „Słowa-Dziennika Katolickiego” odpowiada prof. dr hab. ADAM BIELA - koordynator programu powszechnego uwłaszczenia NSZZ „S”/

- Uwłaszczenie, jako zmiana ustroju społeczno-gospodarczego, jest aktem politycznym. Czy ten program ma szanse realizacji przy obecnym układzie politycznym w parlamencie?

- Nie sądzę, aby doraźny układ polityczny miał tu jakieś znaczenie zasadnicze. Jeśli ten proces zostanie właściwie przygotowany, nie widzę siły, która byłaby w stanie powstrzymać jego realizację. Nie uważam za konieczne wykreowanie bezpośrednio przez „Solidarność” nowej ekipy rządowej zdolnej do przeprowadzenia tych reform. Powtarzam, że najważniejsze jest tu przygotowanie społeczeństwa, jego baza świadomościowa. Nie oszukujmy się, dotąd jej nie było. Gdyby była, można byłoby wymóc na każdej ekipie rządowej, ktokolwiek by nie rządził, realizację tych reform. To jest podstawowa kwestia. Jeśli taka będzie wola społeczna nie ostoi się żaden układ polityczny, który by nie chciał tego zrealizować.

Oczywiście wola ta musi zostać zweryfikowana przez procedurę referendum. Referendum zakończy społeczny proces przygotowawczy. Wtedy nie będzie wątpliwości, czy naród chce, czy nie chce uwłaszczenia.

- Ale przecież pozytywny wynik referendum byłby bardzo prawdopodobny i dzisiaj. Kto nie chciałby dostać czegoś od państwa?

- Dlatego właśnie referendum będzie zwieńczeniem tego procesu edukacji społecznej, a nie odwrotnie. Naród będzie wiedział czego chce, albo czego nie chce. Będzie wiedział o co chodzi. Przystanie być przedmiotem manipulacji, kartą w jakichś rozgrywkach politycznych. Jest to sprawa zbyt poważna, by była wykorzystana do harcy politycznych..

/fragment wywiadu dla „Słowa-Dziennika Katolickiego”/

Komisja Krajowa ws.świadectw udziałowych NFI

Prezydium KK zwraca uwagę na szereg negatywnych skutków pochopnego zbicia świadectw udziałowych oraz akcji otrzymywanych w programie NFI.

Świadectwa udziałowe będą zmieniane na akcje udziałowe Narodowych Funduszy Inwestycyjnych w przyszłości, co teoretycznie umożliwi sprawowanie kontroli właścicielskiej w zakresie odpowiadającym wartości tego świadectwa.

NSZZ „Solidarność” zdaje sobie sprawę z tego, że atrakcyjność jednego świadectwa jest niewielka. Musimy jednak zdecydowanie sprzeciwić się procesowi powszechnego wyzbywania się świadectw udziałowych, co może w prostej linii prowadzić do skoncentrowania kontroli nad funduszami przez jedną opcję polityczną.

Prezydium KK zwraca się do członków NSZZ „Solidarność” oraz sympatyków Związku o niezbywanie akcji spółek NFI oraz świadectw udziałowych, które są aktualnie powszechnie udostępniane.

/Stanowisko KK Nr 235/95 z 19.12.95/

SPOSÓB ZGŁASZANIA KANDYDATÓW

Zgłoszenia kandydatów dokonuje się na kartkach koloru białego; każdego kandydata zgłasza się na odrębnej kartce.

Zgłoszenie powinno zawierać adnotację: „Zgłoszenie kandydata do obwodowych komisji do spraw referendum w gminie (mieście), w referendum zarządzonym na dzieńr.

W zgłoszeniu podaje się:

1/ imię i nazwisko, wiek, adres zamieszkania, serię i numer dowodu osobistego osoby dokonującej zgłoszenia, a gdy zgłoszenia dokonuje partia albo organizacja polityczna bądź społeczna - także jej nazwę i adres, potwierdzone podpisem zgłaszającego,;

2/ imię i nazwisko, wiek, adres zamieszkania, serię i numer dowodu osobistego zgłaszanego kandydata;

3/ oświadczenie kandydata, potwierdzone jego podpisem, że jest uprawniony do udziału w referendum i wyraża zgodę na kandydowanie do składu komisji.

Zgłoszenia kandydatów wrzuca się do urny opatrzonej napisem: „Kandydaci do obwodowych komisji do spraw referendum, ustawionej przez zarząd gminy w dostępnym pomieszczeniu w urzędzie gminy, w godzinach pracy urzędu. Zgłoszenia kandydatów dokonywane w inny sposób są nieważne.

LOSOWANIE

Losowanie składów komisji spośród zgłoszonych kandydatów przeprowadza zarząd gminy publicznie, najpóźniej w 21 dniu przed dniem referendum.

Losują członkowie zarządu gminy, wyjmując z urny pojedynczo zgłoszenia kandydatów. Losowania dokonuje się oddzielnie dla każdej komisji w kolejności obwodów głosowania. Przebieg losowania zostaje zapisany w protokole.

Po wypełnieniu składów wszystkich komisji obwodowych, odbywa się losowanie listy rezerwowej (5-10 procent).

Gdyby liczba zgłoszonych kandydatów była niewystarczająca, wówczas powołania kandydatów w brakującej liczbie dokonuje zarząd gminy.

Składy komisji zarząd gminy podaje niezwłocznie do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty.

Pamiętaj, że w lutym odbędzie się referendum w sprawie uwłaszczenia. Pytanie brzmi: Czy jesteś za przeprowadzeniem uwłaszczenia? Dlatego ten problem zaczął budzić tyle emocji i niepokoju wśród polityków. Obecnie to oni w większości wypowiadają się na ten temat. Według mnie zależy im na zachowaniu obecnego stanu.

Solidarność od dawna domagała się prywatyzacji majątku państwowego w sposób uporządkowany, czytelny, bez naruszeń prawa. Opinia naszego Związku w stosunku do transformacji systemu gospodarczego jest negatywna, dlatego że wyżej wymienione wymogi nie są przestrzegane. Wraz ze zmianą ustroju, przy przejściu do demokracji nie nastąpiło upodmiotowienie pracownika.

W mojej ocenie nastąpiło nawet zepchnięcie go na plan dalszy w świetle problemów zaistniałych w procesie transformacji.

Uwłaszczenie, które przygotowała „Solidarność” przeciwdziała tym wszystkim negatywnym skutkom. Uwłaszczenie musi poprzedzić przyjęcie ustawy o „Skarbie Państwa. te ustawy są przygotowywane. Tezy uwłaszczeniowe mówią o podziale majątku państwowego między sześć funduszy. Jeżeli wszystkie problemy związane z uwłaszczeniem zostaną rozwiązane to obywatele Polski będą dysponowali tytułem własności majątku i to oni będą mieli wpływ na to, jaka będzie gospodarka i kształt naszego państwa. Dotychczas politykom wydaje się, że tylko oni wiedzą co nam jest potrzebne. Referendum rozstrzygnie tylko pierwszy problem, ale najważniejszy. Społeczeństwo przyzna sobie rację jako większość, która powinna decydować, jak przystało na kraj demokratyczny o rodzaju gospodarki narodowej i strukturze majątkowej lub przyzna rację politykom a i wtedy tytuł własności w stosunku do gospodarki.

Mirosław Kasza - członek Prezydium KK
/„Biuletyn KK nr 40/

Powszechne uwłaszczenie

- lekcja I

Przedstawiona przez „S” koncepcja uwłaszczenia kłada, iż przedmiotem powszechnej prywatyzacji miały być poszczególne składniki mienia państwowego i nie-które składniki mienia komunalnego, których wycenę

prowadziliby odpowiednio przeszkoleni eksperci Skarbu Państwa (zorganizowanie wyceny i kontrola jej prawidłowości) oraz służby ekonomiczne przedsiębiorstw (ustalenie wartości odtworzeniowej lub rynkowej poszczególnych składników mienia). W powszechnym uwłaszczeniu uczestniczyć mieliby wszyscy obywatele Polski urodzeni przed lub w dniu wejścia w życie ustawy uwłaszczeniowej zamieszkujący na stałe w Polsce co najmniej od 12 miesięcy.

Kapitał uwłaszczeniowy, czyli mienie Skarbu Państwa przeznaczone do uwłaszczenia, dostępny byłby za tzw. bony uwłaszczeniowe o nominalach np. 1000 zł, 2000 zł, 5000 zł i 10000 zł (w nowych złotych).

Przyjmując kapitał uwłaszczeniowy za 100 procent, 10 procent zostałoby przeznaczony na fundusz bezpośredniego uwłaszczenia obywateli, 4 procent na obsługę uwłaszczenia. Pozostałe 46 procent wycenionego majątku skierowanoby na fundusze celowe: ubezpieczeń społecznych - 9 procent, kredytów inwestycyjnych - 10 procent, reprivatyzacji - 8 procent, badań innowacyjnych i 4 procent na fundusz ekologiczny.

Zatem, obywatel objęty uwłaszczeniem stałby się właścicielem części majątku państwowego, w postaci bonu uwłaszczeniowego bądź akcji, stanowiących równoważność własnego mu majątku.

Bony uwłaszczeniowe dawałyby - według projektu „S” - m.in.:

- *możliwość nabycia na własność mieszkań (komunalnych, zakładowych i lokatorskich spółdzielczych) bądź użytków rolnych, działek rekreacyjnych i budowlanych;
- *możliwość zakupu za bony uwłaszczeniowe akcji przedsiębiorstw produkcyjnych, handlowych i usługowych, akcji banków;
- *możliwość ulokowania swoich bonów uwłaszczeniowych w specjalnym funduszu emerytalnym zapewniającym obywatelowi w przyszłości większe świadczenia emerytalne;
- *bezpośredni udział obywatela w życiu gospodarczym kraju poprzez lokatę swojego kapitału w określonym przez siebie sektorze gospodarki.

UWŁASZCZENIE - świadoma decyzja Polaków

/Na pytania Adama Kruczka na łamach „Słowa-Dziennika Katolickiego” odpowiada prof. dr hab. ADAM BIELA - koordynator programu powszechnego uwłaszczenia NSZZ „S”/

- Uwłaszczenie, jako zmiana ustroju społeczno-gospodarczego, jest aktem politycznym. Czy ten program ma szanse realizacji przy obecnym układzie politycznym w parlamencie?

- Nie sądzę, aby doraźny układ polityczny miał tu jakieś znaczenie zasadnicze. Jeśli ten proces zostanie właściwie przygotowany, nie widzę siły, która byłaby w stanie powstrzymać jego realizację. Nie uważam za konieczne wykreowanie bezpośrednio przez „Solidarność” nowej ekipy rządowej zdolnej do przeprowadzenia tych reform. Powtarzam, że najważniejsze jest tu przygotowanie społeczeństwa, jego baza świadomościowa. Nie oszukujmy się, dotąd jej nie było. Gdyby była, można byłoby wymóc na każdej ekipie rządowej, ktokolwiek by nie rządził, realizację tych reform. To jest podstawowa kwestia. Jeśli taka będzie wola społeczna nie ostoi się żaden układ polityczny, który by nie chciał tego zrealizować.

Oczywiście wola ta musi zostać zweryfikowana przez procedurę referendum. Referendum zakończy społeczny proces przygotowawczy. Wtedy nie będzie wątpliwości, czy naród chce, czy nie chce uwłaszczenia.

- Ale przecież pozytywny wynik referendum byłby bardzo prawdopodobny i dzisiaj. Kto nie chciałby dostać czegoś od państwa?

- Dlatego właśnie referendum będzie zwieńczeniem tego procesu edukacji społecznej, a nie odwrotnie. Naród będzie wiedział czego chce, albo czego nie chce. Będzie wiedział o co chodzi. Przystanie być przedmiotem manipulacji, kartą w jakichś rozgrywkach politycznych. Jest to sprawa zbyt poważna, by była wykorzystana do harcy politycznych..

/fragment wywiadu dla „Słowa-Dziennika Katolickiego”/

Komisja Krajowa ws.świadectw udziałowych NFI

Prezydium KK zwraca uwagę na szereg negatywnych skutków pochopnego zbicia świadectw udziałowych oraz akcji otrzymywanych w programie NFI.

Świadectwa udziałowe będą zmieniane na akcje udziałowe Narodowych Funduszy Inwestycyjnych w przyszłości, co teoretycznie umożliwi sprawowanie kontroli właścicielskiej w zakresie odpowiadającym wartości tego świadectwa.

NSZZ „Solidarność” zdaje sobie sprawę z tego, że atrakcyjność jednego świadectwa jest niewielka. Musimy jednak zdecydowanie sprzeciwić się procesowi powszechnego wyzbywania się świadectw udziałowych, co może w prostej linii prowadzić do skoncentrowania kontroli nad funduszami przez jedną opcję polityczną.

Prezydium KK zwraca się do członków NSZZ „Solidarność” oraz sympatyków Związku o niezbywanie akcji spółek NFI oraz świadectw udziałowych, które są aktualnie powszechnie udostępniane.

/Stanowisko KK Nr 235/95 z 19.12.95/

Nowy projekt ustawy o komercjalizacji

W Sejmie 21 grudnia odbyło się pierwsze czytanie nowej ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych.

Nowy projekt ustawy o komercjalizacji uwzględnia postulaty związków zawodowych i innych gremiów opiniotwórczych dotyczących ograniczenia możliwości nabycia określonej liczby akcji (lub udziałów) powstałej w wyniku prywatyzacji spółki przez jej pracowników. Jest to odpowiedź na społeczne zapotrzebowanie.

Ale to nie wszystko. Projekt - co wynika z dotychczasowych dysput sejmowych - nie jest realizacją tak zwanej powszechnej komercjalizacji, w oparciu o którą miał zostać przeprowadzony akt przekształcenia w spółki większości przedsiębiorstw państwowych - tym samym koncepcja powszechnej prywatyzacji została odrzucona jako niecelowa ze wszelkich możliwych względów. Nie jest on przeszkodą w przeprowadzeniu powszechnego uwłaszczenia społeczeństwa. W projekcie ustawy proponowany jest przepis, zawarty w obecnie obowiązującej ustawie o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych, umożliwiający emisję bonów prywatyzacyjnych, służących także do zapłaty za nabycie praw z tytułu akcji spółek powstałych w wyniku przekształcenia (komercjalizacji) przedsiębiorstw państwowych.

Zgłoszony w Sejmie projekt ustawy o komercjalizacji zapewnia - twierdzą jego autorzy - ciągłość w zarządzaniu. Proponuje on również zasadę, iż członkowie rady nadzorczej w spółkach Skarbu Państwa mogą być powoływani spośród osób, które potwierdziły swoje kwalifikacje, składając egzamin państwowy.

Projekt ustawy przewiduje preferencje dla polskiego kapitału polegające na umożliwieniu za platy za należące do Skarbu Państwa akcje w ratach - jeżeli nabywcą jest obywatel polski. Zgodnie z projektem, komercjalizacji nie będą podlegać przedsiębiorstwa państwowe, które z przyczyn ekonomicznych nie kwalifikują się do przekształcenia w spółkę Skarbu Państwa. Są to przedsiębiorstwa postawione w stan likwidacji lub upadłości oraz te, w stosunku do których zgłoszony został wniosek o upadłości. W tak skrajnych przypadkach ogłoszenie przekształcenia przedsiębiorstwa w spółkę nie miałoby ekonomicznego uzasadnienia.

Oprócz omawianych rozwiązań systemowych projektowana ustawa przewiduje wprowadzenie wielu nowych przepisów o charakterze porządkującym, ze szczególnym uwzględnieniem jawności i przejrzystości procedur prywatyzacyjnych.

Przed wejściem w trzecie tysiąclecie chrześcijaństwa - refleksje J.E. Ks. Biskupa Edwarda Materskiego

Zaduma nad słowem Bożym i słowem ludzkim (2)

4. Mamy gorzką świadomość, że niewielki jest nasz wpływ na poprawienie zakłamanego często świata. Nie potrafimy przywrócić prawdy słów politykom i rządowi. Możemy, co najwyżej, tego się od nich domagać. Ale jest przecież teraźniejszość dla nas dostępna. Mamy wpływ na styl życia w rodzinie i w najbliższym środowisku. Na tym terenie możemy zrobić i jesteśmy zobowiązani zrobić wiele, aby słowo stało się darem scalającym, uczącym życia, budzącym nadzieję, zapraszającym do czynu godnego człowieka.

5. Aby stanąć po chrześcijańsku wobec tajemnicy i wielkości słowa, trzeba się najpierw przywrócić Słowu Bożemu. Autorem Listu do Hebrajczyków pisze: „Wielokrotnie i na różne sposoby przemawiał niegdyś Bóg do ojców przez proroków, a teraz w tych ostatecznych dniach przemówił do nas przez Syna” (Heb 1, 1f.). Słowo Boże było najpierw Słowem objawiającym. Objawiało Boga samego: „Ja jestem Jahwe, twój Bóg, którym wywiódł z ziemi egipskiej, z domu niewoli” (Wj 20, 2f.). Objawiało również prawa i normy życia. Przecież Dekalog, dający ludzkości jako kryterium dobra i zła, znaczy po prostu: „Dziś się Bożym Słowem”. Słowo Boże objawiało ludziom przyszłość. Rozwijająca się w Starym przymierzu idea mesjańska, narastająca tęsknota i narastające obietnice Zbawiciela, podtrzymywane nadzieję Ludu Bożego. Słowo Boże dostrzegamy także jako wyraz Bożego działania. Psalmista, zbierając niejako całe dzieło stwórcze, wyśpiewał o Bogu, że „Powiedział, a wszystko się stało” (por. Ps 33, 6-9f.). Słowo Boże, w którym „Bóg przemówił do nas przez Syna”, jest nam szczególnie bliskie. Żyjemy szczęśliwie w tym etapie dziejów zbawienia, który karmi prawdą Ewangelii. Czytamy w niej o potęgze Jezusowego Słowa, które sprawiało cudowne znaki. To „na Słowie Jezusa” Piotr zarzucał ponownie sieć, po nieudanych połowach i doświadczał cudu. Słowo Jezusa było darem szczególnej światłości, gdy objawiało „tajemnice Królestwa Bożego”. Słowo ma wreszcie znamie pewności niepodważalnej: „Nie bo i ziemia przeminą, ale moje słowa nie przeminą” (Mt 24, 35). Żyjemy w tym kręgu wielkości i piękna Bożego Słowa. Kluczem do tego Słowa wyrasta i temu Słowu ma służyć. Podkreślamy moc słowa Apostoła Piotra, który w dzień Pięćdziesiątnicy, nawraca jerozolimskich pielgrzymów. Słowo Boże dotarło, przez Kościół, do naszego narodu przed ponad tysiąc lat. Ono kształtowało styl życia Polaków i trzeba, bardzo trzeba, aby kształtowało nadal.

6. W skróconym kontekście refleksji nad Słowem Bożym - myślimy o słowie człowieka. O naszych słowach. Jest jakaś tajemnica słowa, którą wyraża biblijny mędrzec mówiąc, że „jest bowiem czas myślenia i czas mówienia” (Ekl 2, 1). Bywają chwile, w których milczenie wyraża poszanowanie dla ludzkich tajemnic. Ale bywają przecież całe obszary życia, które się domagają słowa. „Jest czas mówienia”!

Porady Prawne

W NIEBEZPIECZNYM ŚRODOWISKU PRACY

W jakich przypadkach powinny być stosowane środki ochrony indywidualnej (np. ochrony słuchu) oraz jakim powinny odpowiadać warunkom.

Środki ochrony indywidualnej powinny być stosowane wówczas, gdy na stanowiskach pracy występują niebezpieczne lub szkodliwe czynniki dla zdrowia pracowników, jeżeli istniejących zagrożeń nie można usunąć poprzez środki ochrony zbiorowej, będące rozwiązaniami technicznymi, technologicznymi i organizacyjnymi, służącymi do jednoczesnej ochrony grup pracowniczych przed niebezpiecznymi i szkodliwymi czynnikami występującymi w środowisku pracy. Jeżeli zatem istniejącego na stanowiskach pracy hałasu, przekraczającego obowiązujące normatywy, nie można zlikwidować lub ograniczyć np. poprzez osłonięcie źródła zagrożenia lub też nie można odsunąć pracowników z obszaru oddziaływania hałasu, wówczas pracownicy obowiązani są stosować ochronki słuchu, np. wkładki przeciwhałasowe, lub nauszники. Ochronniki słuchu należy stosować we wszystkich przypadkach, w których poziom hałasu w otoczeniu danego stanowiska jest większy od poziomu dopuszczalnego, a równocześnie wszystkie inne sposoby zmniejszenia tego poziomu nie dały pożądanego efektu. Środki ochrony indywidualnej powinny obejmować oddziaływanie niebezpiecznych i szkodliwych czynników, co najmniej na poziomie określonego wartościami najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) lub najwyższych dopuszczalnych natężeń (NDN), oraz dopuszczalnych stężeń chwilowych (NDSCH). Przykładowe najwyższe dopuszczalne natężenie (NDN) równomiernego poziomu dźwięku na wszystkich stanowiskach pracy, ze względu na ochronę słuchu dla godzinnej eksploatacji (narażenia) na hałas, nie powinno przekraczać wartości 85 dB. Ponadto środki ochrony indywidualnej nie mogą być źródłem powstawania czynników niebezpiecznych lub szkodliwych dla zdrowia pracowników. Dlatego też przed dopuszczeniem do ich stosowania, środki ochrony indywidualnej pochodzenia krajowego muszą być wykonane zgodnie z dokumentacją zatwierdzoną przez Centralny Instytut Ochrony Pracy (CIOP), natomiast środki ochrony indywidualnej pochodzenia zagranicznego powinny być pozytywnie zaopiniowane, również przez CIOP.

Należy podkreślić, że ochronniki słuchu spełniają swoje zadanie ochrony słuchu przed nadmiernym hałasem tylko wtedy, gdy poziom dźwięku na stanowisku pracy, zmniejszony o tłumienność ochronników, osiągnie wartość nie większą lub równą wartości dopuszczalnego równomiernego poziomu dźwięków, tj. 85 dB.

W jakiej wysokości przysługuje pracownikowi ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży ochronnej?

Przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy zawierają normy prawne o charakterze bezwzględnie wiążącym, co oznacza, że nie mogą być one zmienione zarówno przez zakład pracy jak i przez pracowników. Zgodnie z tymi przepisami ekwiwalent pieniężny może być wypłacony tylko tym pracownikom, którzy używali własnej odzieży roboczej lub własnego obuwia roboczego. Odzież ochronna należy do kategorii środków ochrony indywidualnej. Dlatego też, przepisy odnoszące się do odzieży roboczej, w tym także przepisy dotyczące zasad wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za używanie własnej odzieży roboczej, nie mają zastosowania do środków ochrony indywidualnej. Jeżeli więc pracownicy używali własnej odzieży, ponieważ zakład pracy im jej nie przydzielał, to nie mogą żądać wypłaty ekwiwalentu, z uwagi na brak podstawy prawnej. Pracownicy w takim przypadku mogą zwrócić się o pomoc do Państwowej Inspekcji Pracy.

Czy pracownicy zatrudnieni na podstawie umowy o pracę na czas określony, np. 2 tygodnie lub na jeden miesiąc, powinni otrzymać kompletną odzież ochronną?

Jeżeli zgodnie z zakładową tabelą norm przydziału środków ochrony indywidualnej, odzieży i obuwia roboczego na danych stanowiskach pracy przysługują określone środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze, to zakład pracy obowiązany jest przydzielić je w całości (w komplecie) wszystkim pracownikom, bez względu na czas trwania i rodzaj zawartej umowy o pracę.

Ponadto zakład pracy zobowiązany jest przydzielić w niezbędnym zakresie środki ochrony indywidualnej oraz odzież roboczą studentom i uczniom odbywającym w zakładzie pracy zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe oraz osobom wykonującym krótkotrwałe prace albo czynności inspekcyjne, w czasie których może ulec zniszczeniu lub zabrudzeniu własną odzież, a także ze względu na bezpieczeństwo pracy.

Czy zakład pracy może przydzielić pracownikom używaną odzież roboczą?

W myśl obowiązujących przepisów zakład pracy może przydzielić pracownikom używane środki ochrony indywidualnej oraz odzież roboczą, z wyjątkiem bielizny osobistej i obuwia roboczego, jeżeli przedmioty te zachowały właściwości ochronne lub użytkowe, są czyste i zdezynfekowane w stopniu odpowiadającym wymaganiom higieniczno-sanitarnym.

TADEUSZ STREK
Druk za „Tygodnik Małopolska” nr 41 z 19.10.1995r.

...świadomie uczestniczyć w zachodzących zmianach (5)

Od kilku lat dokonują się w Polsce głębokie zmiany, którym towarzyszy spontaniczna, nie zawsze uporządkowana dyskusja o wartościach., na których ma się opierać życie społeczne, o kształcie ustrojowym państwa, o jego sytemie ekonomicznym, o naszym miejscu w Europie i świecie. Ten dyskurs toczy się w języku, który nie zawsze jest jasny. Wiele w nim słów, bez znajomości których nie sposób zrozumieć stanowisk uczestników tego dyskursu i istniejących między nimi różnic politycznych. (...) - Tymi słowami zaczyna się wstęp „Od Autorów” do Kompedium wiedzy o społeczeństwie, państwie i prawie.

By „świadomie uczestniczyć w zachodzących zmianach”, kontynuujemy edukację za autorami „Kompedium...”

MIĘDZYNARODOWA OCHRONA PRAW CZŁOWIEKA

Powszechnemu dziś przekonaniu, że każdemu człowiekowi przysługują określone prawa, towarzyszą starania by normy prawa wewnętrznego i prawa międzynarodowego stwarzały gwarancje tych praw, określały możliwie precyzyjnie, jakie są obowiązki państwa w zakresie realizowania praw człowieka oraz przewidywały możliwość wniesienia do odpowiedniego organu wewnętrznego lub międzynarodowego skargi przez każdego kto twierdzi, że jego prawa zostały naruszone. Idea międzynarodowej ochrony praw człowieka oparta jest na przekonaniu, że respektowanie bądź nierespektowanie praw jednostki przez poszczególne państwa nie jest wewnętrzną sprawą tych państw i nie jest obojętne dla społeczności międzynarodowej. Powinnością tej społeczności jest ukształtować skuteczne mechanizmy ochrony tych praw.

Podstawę dla systemu międzynarodowej ochrony praw człowieka stworzyły dwa dokumenty międzynarodowe: Konstytucja Narodów Zjednoczonych uchwalona w 1945r. podczas konferencji w San Francisco oraz Powszechna Deklaracja Praw Człowieka uchwalona w 1948r. przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych.

Deklaracja była w chwili uchwalenia jedynie apelem do państw, a więc nie miała charakteru aktu

wiążącego prawnie. Formułowała ona tylko pewne minimum praw, praw które mogły być przyjęte przez państwa o różnych ustrojach politycznych, odmiennych tradycjach i kulturze. Deklaracja spełniała jednak rolę prelozową w ochronie praw człowieka: stała się inspiracją dla późniejszych traktatów o prawach człowieka i wywarł istotny wpływ na treść konstytucji wielu nowych państw, które powstały w wyniku rozpadu systemu kolonialnego.

Podstawowymi aktami prawa międzynarodowego, zawierającymi normy prawne określające prawa człowieka (aktami wiążącymi prawnie) są Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych albo Międzynarodowy Pakt Praw Ekonomicznych, Socjalnych i Kulturalnych, uchwalone przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w grudniu 1966r. Pakty mają charakter traktatów międzynarodowych otwartych, mogą do nich przystąpić wszystkie państwa świata. Weszły one w życie w 1976r. kiedy to uzyskały wymaganą liczbę 3 ratyfikacji. W chwili obecnej liczba państw, które ratyfikowały Pakty jest bliska 100.

Obok Deklaracji i Paktów, mających charakter aktów ogólnych, w dziedzinie praw człowieka obowiązują wiele konwencji szczegółowych, w systemie ONZ uchwalono 60 takich konwencji. Niektóre z nich zostały przyjęte w ramach Międzynarodowej Organizacji Pracy oraz UNESCO. Wśród konwencji szczegółowych wyróżnić można takie, które normują prawa niektórych tylko podmiotów, na przykład: konwencja o bezpaństwowcach, konwencja o uchodźcach, konwencja o prawach politycznych kobiet, konwencja o prawach dziecka, lub normują jedynie niektóre prawa, na przykład: konwencja o eliminacji wszelkich form dyskryminacji rasowej, konwencja o zapobieganiu i karaniu zbrodni ludobójstwa, konwencja o zakazie pracy przymusowej, konwencja MOP o wolności związkowej. Doniosłość konwencji szczegółowych polega na tym, że państwom zazwyczaj łatwiej jest zobowiązać się do realizowania niektórych praw, niż do całego obszernego katalogu praw człowieka sformułowanego w Paktach.

Obok uniwersalnego systemu ochrony praw człowieka, który funkcjonuje w ramach ONZ, działają dziś też systemy regionalne: w ramach Rady Europy, Organizacji Państw Amerykańskich oraz Organizacji Jedności Afrykańskiej. Dla regionalnej ochrony praw człowieka w ramach systemu europejskiego podstawowe znaczenie mają Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z 1950r, zwana Europejską Konwencją Praw Człowieka formułująca wolność jednostki oraz jej prawa publiczne, uzupełniona dziewięcioma protokołami dodatkowymi, które rozszerzyły kata-

log praw zawartych w Konwencji, oraz Europejska Karta Socjalna z 1961r., określająca prawa o charakterze socjalnym.

Najpełniejszy katalog praw człowieka zawierają Pakty. Do praw oraz wolności osobistych i politycznych Pakty zaliczają między innymi prawo do życia zabezpieczone odpowiednimi postanowieniami dotyczącymi warunków i trybu wymierzania kary śmierci), zakaz tortur lub okrutnego i niehumanitarnego albo poniżającego traktowania, zakaz niewolnictwa, poddaństwa i pracy przymusowej lub obowiązkowej, prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego (zabezpieczone przepisami o zasadach pozbawienia wolności oraz gwarancjach przysługujących osobom podejrzanym i oskarżonym w procesie karnym), prawo do sprawiedliwego sądu, prawo osoby pozbawionej wolności do humanitarnego i godnego traktowania, swobodę wyboru miejsca zamieszkania, prawo opuszczenia każdego kraju. Pakty gwarantują także nieingerencję w życie prywatne jednostki i w jej życie rodzinne, nienaruszalność domu i korespondencji oraz chronią jednostkę przed bezprawnymi atakami na jej honor i dobre imię. Pakty gwarantują wolność myśli, sumienia i dobre imię. Pakty gwarantują wolność myśli, sumienia i wyznania, swobodnego wyrażania swoich poglądów (zakazując wszakże propagandy wojennej), prawo do spokojnego zgromadzania się, do stowarzyszania się z innymi (np. do tworzenia związków zawodowych w celu obrony interesów pracowniczych), prawo do uczestniczenia w kierowaniu sprawami publicznymi, bezpośrednio lub za pośrednictwem swobodnie wybranych przedstawicieli, dostęp do służby publicznej w swoim kraju.

Pakty przyjmują zasadę, że wszyscy są równi wobec prawa i uprawnieni do jednakowej ochrony prawnej. Uznają też za niedopuszczalne karanie za czyny, które według prawa wewnętrznego lub międzynarodowego nie były przestępstwami w chwili ich popełnienia (zasada, że prawo nie działa wstecz). Zasada ta nie może być uchylona nawet wtedy, gdy wyjątkowe niebezpieczeństwo publiczne zagraża istnieniu narodu. Osoby należące do mniejszości etnicznych, religijnych lub językowych mają prawo do własnego życia kulturalnego, wyznawania i praktykowania swojej religii oraz posługiwania się własnym językiem.

Do praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych Pakty zaliczają: prawo każdego człowieka do pracy, do własnego życia kulturalnego, wyznawania i praktykowania swojej religii oraz posługiwania się własnym językiem.

Do praw gospodarczych, społecznych i kultural-

strajku, prawo do zabezpieczenia społecznego, prawo rodziny do szczególnej opieki ze strony państwa. Pakty proklamują także prawo człowieka do odpowiedniego poziomu życia i stałego polepszania warunków bytowych, prawo do korzystania z najlepszej osiągalnej ochrony zdrowia fizycznego i psychicznego oraz prawo do uczestniczenia w życiu kulturalnym i korzystania z postępu naukowego.

Traktaty o prawach nakładają na państwa obowiązek zagwarantowania określonych w nich praw i wolności własnym obywatelom lub wszystkim osobom, także cudzoziemcom i bezpaństwowcom, które podlegają jurysdykcji danego państwa, to znaczy kompetencji sądów tego państwa. W przypadku stworzenia takich gwarancji, można dochodzić praw człowieka (domagać się, by państwo je realizowało) za pomocą instrumentów prawnych przewidzianych przez normy prawne danego państwa.

Społeczność międzynarodowa wypracowała także wiele międzynarodowych instytucji służących ochronie praw człowieka. Podstawową spośród nich jest prawo wniesienia skargi (przez poszkodowanego czy np. przez państwo, grupę osób, organizacje pozarządowe) do organów międzynarodowych powołanych do nadzorowania realizacji praw człowieka.

Komitet Praw Człowieka ONZ jest organem, który składa się z 18 członków wybieranych przez państwa-strony Paktu. Skarga do Komitetu Praw Człowieka ONZ przysługuje osobie, która czuje się ofiarą naruszenia swych praw (pokrzywdzonemu). Nie mogą jej natomiast składać partie polityczne, związki zawodowe czy inne organizacje. Dopuszczalne jest wszakże złożenie skargi przez pełnomocnika pokrzywdzonego lub przez osobę najbliższą, gdy ten, którego praw się dochodzi nie może działać sam (bo np. jest uwięziony w zakładzie karnym). Skargę może złożyć każda osoba, a nie tylko obywatel państwa, które naruszyło prawo człowieka. Przedmiotem skargi mogą być jednak w zasadzie te naruszenia praw człowieka, które nastąpiły od czasu, gdy Pakty weszły w życie.

Skargę do Komitetu Praw Człowieka ONZ składa się za pośrednictwem Centrum Praw Człowieka Biura Organizacji Narodów Zjednoczonych mającego siedzibę w Pałacu Narodów w Genewie. W skardze należy podać dokładne informacje o jej autorze, a jeżeli nie jest nim pokrzywdzony - także o pokrzywdzonym, określić państwo - stronę paktu, przeciwko któremu skarga jest skierowana, wskazać przepisy Paktu, które zdaniem skarżącego naruszono, oraz wskazać te środki przewidziane przez prawo danego państwa, które przysługują pokrzywdzonemu w celu obrony jego praw.

➤ Komitet Praw Człowieka jest bowiem upoważniony do rozpatrywania jedynie takich spraw, w których skarżący wykorzystał dostępne a zarazem skuteczne środki ochrony gwarantowane przez prawo wewnętrzne danego kraju. Skarga do Komitetu Praw Człowieka ONZ wymaga także szczegółowego uzasadnienia, przede wszystkim przez opisanie faktów świadczących o pogwałcenie Paktu.

Po zarejestrowaniu skargi i stwierdzeniu, że nie zachodzą formalne przeszkody jej rozpatrzenia Komitet bada skargę i formułuje swój pogląd, który komunikuje stronom sporu, po czym podaje go do wiadomości publicznej. Wprawdzie pogląd Komitetu Praw Człowieka nie ma charakteru wiążącego dla państwa, którego dotyczy, jednak, ze względu na autorytet tego międzynarodowego organu, państwa starają się dostosować swoje prawo czy praktykę do zaleceń Komitetu. Stąd ofiara naruszenia praw człowieka otrzymuje ochronę swych praw.

Instytucjami służącymi ochronie praw człowieka gwarantowanych przez Europejską Konwencję Praw Człowieka są Europejska Komisja Praw Człowieka, Europejski Trybunał Praw Człowieka z siedzibą w Strasburgu oraz Komitet Ministrów Rady Europy.

Ze skargą o naruszenie Europejskiej Konwencji Praw Człowieka należy się zwrócić do Europejskiej Komisji Praw Człowieka. Prawo składania skargi przysługuje każdej osobie, organizacji pozarządowej lub grupie jednostek, które uważają, że naruszono w stosunku do nich prawa człowieka gwarantowane w Konwencji. Skargę redaguje się w podobny sposób jak skargę do Ko-

mitetu Praw Człowieka, należy ją jednak złożyć nie później, niż 6 miesięcy od wydania prawomocnego orzeczenia czy ostatecznej decyzji w kraju, którego ona dotyczy.

Europejska Komisja Praw Człowieka liczy tylu członków, ile jest państw - sygnatariuszy Konwencji. Są oni wybierani przez Komitet Ministrów Rady Europy spośród kandydatów przedstawionych przez delegacje państw zasiadających w Zgromadzeniu Parlamentarnym Rady Europy. Członkowie Komisji pełnią swoje funkcje we własnym imieniu.

Postępowanie wszczęte skargą ma charakter sądowy. Komisja bada czy skarga spełnia warunki dopuszczalności jej rozpatrzenia np. czy wyczerpano wewnątrz krajowe możliwości odwoławcze. Jeśli komisja uzna skargę za dopuszczalną, ustala fakty i podejmuje próbę polubownego załatwienia sprawy, nie dopuszczając jednak do tego, aby ewentualna ugoda naruszała prawa jednostki gwarantowane Konwencją. W razie dojścia do ugody Komisja sporządza zwięzły raport, który doręcza państwu, przeciwko któremu wniesiono skargę, Komitetowi Ministrów Rady Europy oraz Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy celem publikacji. Natomiast w przypadku niemożności polubownego załatwienia sprawy Komisja sporządza szczegółowe sprawozdanie ze swoich ustaleń oraz opinię o ewentualnym pogwałceniu Konwencji. Sprawozdanie to przekazywane jest zainteresowanemu państwu oraz Komitetowi Ministrów Rady Europy, nie jest natomiast udostępniane żadnym innym podmiotom. Komitet Ministrów może sprawę rozstrzygnąć sam. Może także przekazać ją Europejskiemu Trybunałowi Praw Człowieka. Pra-

wo wystąpienia do Trybunału przysługuje także Komisji, państwu, przeciwko któremu wniesiono skargę, niebawiem będzie przysługiwało także skarżącemu.

Europejski Trybunał Praw Człowieka składa się z siedmiu wybieranych przez Zgromadzenie Parlamentarne spośród osób posiadających najwyższe kwalifikacje zawodowe. Liczba sędziów jest równa liczbie państw będących członkami Rady Europy, swe funkcje pełnią oni w imieniu własnym.

Rozprawy przed Trybunałem są jawne. Orzeczenia Trybunału poza stwierdzeniem czy nastąpiło naruszenie praw człowieka, zawierają również postanowienia co do odszkodowania przysługującego poszkodowanemu oraz zwrotu kosztów poniesionych przez niego w związku ze sprawą. Orzeczenie Trybunału jest ostateczne i nie ma od niego żadnego środka odwołania.

Nadzór nad realizacją orzeczenia, podobnie jak i decyzji Komitetu Ministrów Rady Europy, jeżeli Komitet przejął sprawę do rozstrzygnięcia, sprawuje właśnie Komitet Ministrów Rady Europy. Aczkolwiek organ ten pozbawiony jest realnych środków przymusu w stosunku do państwa, do którego zapadło orzeczenie, to jednak jego wysoka pozycja międzynarodowa praktycznie gwarantuje wykonanie tego orzeczenia.

BIULETYN INFORMACYJNY NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" ZIEMIA RADOMSKA

26 - 600 Radom
ul. Traugutta 30
tel. 251 - 61, fax 238 - 04
Redakcja: ANNA RAJCHERT
tel. 63 - 43 - 49
Skład: M.W.

Wykonano przy użyciu sprzętu z dotacji
Instytutu Wolnych Związków Zawodowych AFL-CIO

egzemplarz bezpłatny

**Nasze konto: Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska
PKO BP I/O Radom 67511-4079-132**